

Lösningförslag tenta 2010-05-27

1. $X = 100000101$; $Y = 000011001$ (9 bitars ordlängd)

a) $[-2^{n-1}, +2^{n-1}-1] = [-2^{9-1}, +2^{9-1}-1] = [-256, +255]$ (1p)

b) $[0, 2^n-1] = [0, 2^9-1] = [0, 511]$ (1p)

c) $R = X + Y_{1k} + 1$

9876543210	bitnummer
1000001111	1 carry
100000101	X
+111100110	Y _{1k}
011101100	= R

(1p)

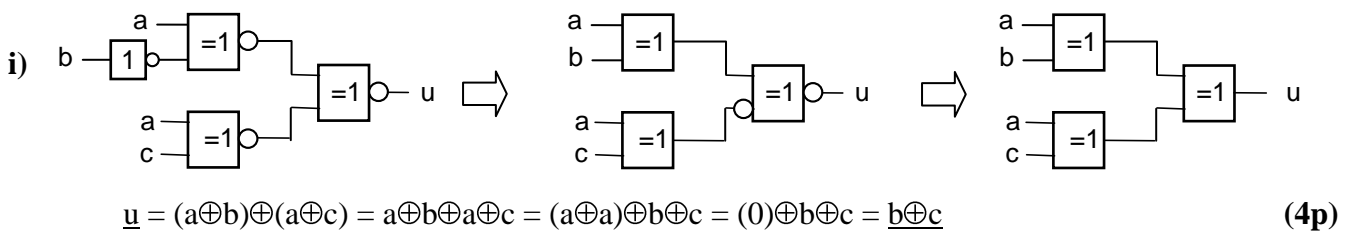
d) $N = r_8 = 0$;
 $Z = 0$ ($R \neq 0$);
 $V = x_8 * y_8 * r_8' = 1 * 1 * 0' = 1 * 1 * 1 = 1$; (Vid "subtraktion" är y_8 motsvarande bit i Y_{1k} .)
 $C = c_9' = 1' = 0$ (1p)

e) $\underline{R} = 011101100_2 = 0EC_{16} = 14 * 16 + 12 = 224 + 12 = \underline{236}$;
 $\underline{X} = 100000101_2 = 105_{16} = 256 + 5 = \underline{261}$;
 $\underline{Y} = 000011001_2 = 019_{16} = 16 + 9 = \underline{25}$;
 Korrekt resultat om $C = 0$. (1p)

f) ($r_8 = 0$, pos) $\underline{R} = \underline{236}$
 ($x_8 = 1$, neg) $\underline{X}_{2k} = 2^9 - 261 = 512 - 261 = 251$ $\underline{X}$ motsvarar $\underline{-251}$
 ($y_8 = 0$, pos) $\underline{Y} = \underline{25}$
 Korrekt resultat om $V = 0$. (1p)

g) -250 motsvarar $2^9 - 250 = 512 - 250 = 262 = 100000110_2$ (1p)

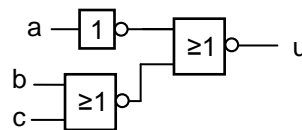
h) $10^{15} = (10^3)^5 \approx (2^{10})^5 = 2^{50}$ Det skulle krävas 50-bitars mantissa. (3p)

2.

		cd			
		00	01	11	10
ab	00	0	0	0	0
	01	0	0	0	0
	11	1	1	1	1
	10	0	0	1	1

$u = a(b + c)$

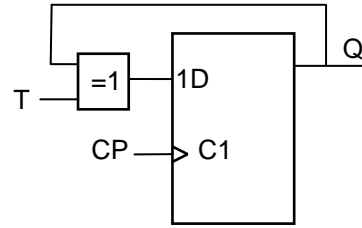
(4p)

3.

T	Q	Q ⁺	D
0	0	0	0
0	1	1	1
1	0	1	1
1	1	0	0

D		Q	
		0	1
0	1	0	1
1	1	1	0

$$D = T'Q + TQ' = T \oplus Q$$

(4p)

4. $4(A - 1) - 5B = 4(A - B - 1) - B$

CP	RTN	Styrsignaler (=1)
1	B → T	OE _B , LD _T
2	A - T - 1 → R	OE _A , f ₃ , f ₂ , LD _R
3	2R → R	OE _R , f ₃ , f ₁ , f ₀ , LD _R
4	2R → R	OE _R , f ₃ , f ₁ , f ₀ , LD _R
5	R - T → R	OE _R , f ₃ , f ₂ , g ₀ , LD _R
6	R → A	OE _R , LD _A

(5p)

5.

a)

State nr	S-term	RTN-beskrivning	Styrsignaler (= 1)
Q ₅	Q ₅ ·I _{xx}	PC → MA, PC + 1 → PC	OE _{PC} , LD _{MA} , IncPC.
Q ₆	Q ₆ ·I _{xx}	M → T	MR, LD _T .
Q ₇	Q ₇ ·I _{xx}	X + T → R	OE _X , f ₃ , f ₁ , LD _R .
Q ₈	Q ₈ ·I _{xx}	R → MA	OE _R , LD _{MA} .
Q ₉	Q ₉ ·I _{xx}	M → MA	MR, LD _{MA} .
Q ₁₀	Q ₁₀ ·I _{xx}	A → M, Next Fetch	OE _A , MW, NF.

(1p)

- b) Q₅: Adressera ordet efter OP-koden i minnet. Öka PC till nästa OP-kod.
 Q₆: Ordet efter OP-koden i minnet kopieras till register T.
 Q₇: Innehållet i X-reg och det hämtade minnesordet adderas. Summan till R-registret.
 Q₈: Summan i R-registret (en adress) kopieras till MA-registret.
 Q₉: Dataordet på "summaadressen" kopieras till MA-registret (en ny adress!).
 Q₁₀: Innehållet i A-reg kopieras till minnet på den nya adressen.

Detta är STAA [n,X]

(2p)

c)

State	S-term	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₅	Q ₅ ·I _{xx}	U = B, Flags → CC	OE _B , f ₀ , LD _{CC}
Q ₆	Q ₆ ·I _{xx}	PC → MA, T, PC + 1 → PC	OE _{PC} , LD _{MA} , LD _T , IncPC
Q ₇	Q ₇ ·I _{xx} Z Q ₇ ·I _{xx} Z'	If Z = 1: M + T + 1 → R else: Next Fetch	MR, f ₃ , f ₁ , g ₀ , LD _R NF
Q ₈	Q ₈ ·I _{xx}	R → PC, Next Fetch	OE _R , LD _{PC} , NF

(4p)

6.

- a) Programräknarens (PC) funktion är att hålla reda på var i minnet programmet finns. PC pekar alltid på nästa instruktion eller del av instruktion. **(2p)**
- b) När man har datavärden placerade i tabeller i minnet i på varandra följande adresser används X-registret för adressering av data. X-registret kan ökas eller minskas för att adressera nästa datavärde. **(2p)**
- c) Innan ett villkorligt hopp utförs gör man en jämförelse mellan två tal som vi kan kalla α och β . Jämförelsen utförs som en subtraktion $\alpha - \beta$ som påverkar flaggorna. Instruktionerna BLO och BLT avser båda villkoret $<$, dvs. hopp utförs om $\alpha < \beta$. Skillnaden är att BLO avser tal utan tecken medan BLT avser tal med tecken. För 8-bitars tal gäller att talområdet för tal utan tecken är $[0, 255]$ medan det för tal med tecken är $[-128, +127]$. Detta innebär i praktiken att alla 8-bitars tal i intervallet $[128, 255]$ tolkas som negativa och därför uppfattas som mindre än alla tal i intervallet $[0, 127]$. **(2p)**

d)

Adr	Data	~	Läge		
50	0F F6	4		LDAA #F6	
52	11 FC	4	ALOOP	LDX #FC	
54	E1	4	XLOOP	INX	
55	5E FD	5		BNE XLOOP	54 – 57 = FD
57	00	3		NOP	
58	41	4		INCA	
59	5E F7	5		BNE ALOOP	52 – 5B = F7
5B	00	3		NOP	

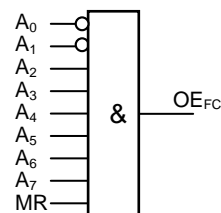
(3p)

e) $N = 4 + (4 + (4 + 5)4 + 3 + 4 + 5)10 + 3 = 7 + (16 + 36)10 = 527$

(3p)

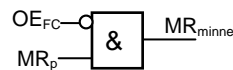
7.

- a) Inporten skall kopplas in vid läsning på adress $FC_{16} = 11111100_2$
(Ring på ingången i figuren till höger betyder att signalen inverteras innan den når OCH-grinden.)

(3p)

- b) Minnet får inte aktiveras vid läsning på adress FC_{16} eftersom data från inporten då skulle kollidera med data från minnet på databussen. MR-signalen från processorn, som vi kan kalla MR_p , måste därför hindras från att nå fram till minnet om adressen är FC_{16} . Detta görs enklast genom att blockera MR_p -signalen med en OCH-grind för just denna adress. Se figur nedan.

(3p)

8.

CONV	PSHA PSHB PSHX		Spara register på stack
CLOOP	LDAA ,X TSTA BEQ CONEX		Hämta data från textsträng Strängslut? Ja, avsluta
	TFR A,B ANDB #\$7F CMPB #'a' BLO NEXT CMPB #'z' BHI NEXT		Nej, gör kopia av data Maska bit 7 i kopia a-z? Nej, fortsätt a-z? Nej, fortsätt
	ANDA #%11011111 STAA ,X		Ja, konvertera (nolla bit 5) Uppdatera sträng
NEXT	INX BRA CLOOP		Öka strängpekare Fortsätt
CONEX	PULX PULB PULA RTS		Återställ register

(8p)